

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 643

Педагогіка та психологія

<i>Акатріні Володимир.</i> Навчальний рік на Буковині: 1940-1941	3
<i>Брояковський Олександр.</i> Освітньо-педагогічна діяльність В.Б.Антоновича у світлі його автобіографії й джерел архівного походження	8
<i>Буржинська-Вентланд Лідія.</i> Освіта та професійне вдосконалення вчителів української мови Гданському (Поморському) воєводстві в 1956-2010 роках	16
<i>Гауряк Олена.</i> Ідеї та складові виховання як основа гармонійного розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Вашенка	26
<i>Гуцол Людмила.</i> Дозвіллева діяльність як фактор становлення особистості студентської молоді вищого навчального закладу	30
<i>Данько Н.П.</i> Розвиток творчих здібностей молодших школярів під час інтегрованих занять	38
<i>Дарманська Ірина.</i> Реалізація управлінської компетентності посадових осіб місцевих органів управління освітою у контексті дотримання норм Закону України «Про освіту»	44
<i>Дудицька Світлана.</i> Фізкультурно-спортивна база як один із основних стимулів формування здорового способу життя в сучасній Україні	51
<i>Жмудька-Бродницька Моніка.</i> Від патріотизму до націоналізму в спорті (на прикладі «Єврс-2012»)	56
<i>Зелений Володимир.</i> Методи виховної роботи курсових офіцерів з курсантами ВНЗ МВС України	63
<i>Киселиця Оксана.</i> Формування фахової компетентності магістрантів спеціальностей «Фітнес і рекреація» та «Фізичне виховання» при вивченні дисципліни «Лекторська майстерність»	68
<i>Кодимський С.</i> Стан сформованості здоров'язбережувальної компетентності вчителів фізичної культури	78
<i>Кутова Світлана.</i> Соціально-економічні умови розвитку української мови як навчальної дисципліни у 50-60 рр. ХХ ст.	80
<i>Лоїк Галина.</i> Критерії і показники готовності майбутніх менеджерів туризму до професійної діяльності	87
<i>Матіяш Валентина.</i> Регіональні інноваційні технології початкової освіти	95
<i>Морська Лілія, Мелашенко Марина.</i> Аналіз сучасних концепцій іншомовної підготовки майбутніх юристів	101
<i>Онещук Надія.</i> Застосування інноваційних технологій на заняттях біології	109
<i>Осьмук Наталія.</i> Провідні напрями діяльності НКО УСФР щодо вивчення зарубіжного освітнього досвіду	114

8. Лебедева М.Б., Шилова О.Н. Что такое ИКТ – компетентность студентов педагогического университета и как ее формировать // Информатика и образование. – 2004. – №3. – С.95-100.

9. Сінкенич С. В. Формування ціннісного ставлення курсантів вищих військових закладів освіти до вивчення іноземної мови: Дис. канд. пед. наук: 20.02.02. – Хмельницький, 2002. – 186с.

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються критерії та показники готовності майбутніх менеджерів туризму до професійної діяльності та визначаються їх компоненти.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются критерии и показатели готовности будущих менеджеров туризма к профессиональной деятельности и определяются их компоненты.

SUMMARU

The article examines the criteria and indicators of readiness for future tourism manager's professional and determined their components.

*Валентина Матіяш
(Тернопіль)*

РЕГІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Багаторічні спостереження за шкільною практикою засвідчують гостру потребу у творчості як масовому явищі серед учительства. Перш за все, це пов'язано з тим, що успіх усіх інновацій у традиційному шкільному навчально-виховному процесі в кінцевому результаті визначається сформованістю творчої особистості педагога. В нашому розумінні творча особистість вчителя – особистість, яка характеризується усвідомленням значущості творчості в професійній діяльності на рівні переконань, спрямованістю на неї, інтелектуальною активністю, що відображається у зв'язку науково-педагогічного мислення і творчою уявою і проявляється в індивідуальному стилі професійної діяльності [4]. Саме тому сьогодні слід по-новому оцінити значущість історико-педагогічних досліджень (Я.А. Коменський, К.Д. Ушинський, В.О. Сухомлинський), метою яких було обґрунтувати вирішальну роль вчителя в успішній навчально-виховній роботі з школярами.

Аналіз актуальних досліджень. У науково-педагогічній літературі інноваційні процеси розглядалися у дослідженнях М.Баширіна, М.Бузіна, В.Дудченко, І.Дичківської, Т.Кліменко, А.Качетова, М.Поташника, Г.Селевко, П.Третьякова та ін. Окремі аспекти підготовки майбутніх учителів до інноваційної діяльності досліджувалися науковцями О.Єздокимовим, Н. Клокар, О.Козловою, С. Маринчак, Л. Панченко.

Висновок основного матеріалу. Доведено, головною рушійною силою інноваційної діяльності є вчитель. Педагог-новатор є носієм конкретних нововведень, їх творцем, модифікатором. Він має великі

потенційні можливості і необмежене поле діяльності; оскільки на практиці переконуються в ефективності наявних методик і може коригувати їх, створювати нові технології.

Однак, останні дослідження освітньої практики констатують, що 25 % вчителів займаються різними інноваціями. 14 % респондентів не бачать перспективи у своїй інноваційній роботі, 16 % не володіють базовими інноваційними знаннями, новими підходами, технологіями, техніками.

Між тим, сучасними вітчизняними та зарубіжними науковцями встановлено, що важливим результатом інноваційних підходів до навчання, виховання і розвитку учнів виступає сформованість творчої особистості школяра. Саме останнє виступає «завданням завдань» сучасної вітчизняної початкової школи. У зв'язку з цим, важко переоцінити роль інноваційного потенціалу учителів, педагогічних колективів початкової ланки освіти Тернопільщини, регіональних інноваційних технологій.

Зауважимо, великий науковий інтерес у нас викликала програма науково-методичного дослідження «Запровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховний процес», прийнята методичною радою Тернопільського ОУШП 19.01.2004 р. Метою даної програми є сприяння модернізації регіональних систем (вдосконаленню змісту початкової та загальної середньої освіти, впровадженню змісту профільної освіти в старшій школі, створенню нових форм організації освіти в сільській школі тощо) шляхом запровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес [2].

Розглянемо існуючі локальні інноваційні технології початкової освіти через призму педагогічного краєзнавства, опираючись на вищезазначений документ та усталені у педагогічній науці підходи.

Перш за все нашу увагу привернула технологія формування творчої особистості молодшого школяра, яка передбачає навчання творчої діяльності, формування прийомів творчої уяви, уміння розв'язувати винахідницькі завдання, розвиток творчого нестандартного системного мислення та кмітливості. Вчитель навчає дітей виявляти суперечливі властивості предметів, явищ і розв'язувати ці протиріччя, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки, шукати і винаходити своє рішення, бути винахідливими, кмітливими, творчими. У полі зору вчителів початкових класів регіону наступні аспекти цієї технології: розвиток творчих здібностей молодших школярів (Бенцал Н.М., учитель початкових класів загальноосвітньої школи № 29 з поглибленим вивченням іноземних мов; Генсюрівська Л.Б., учитель початкових класів загальноосвітньої школи № 27); формування творчої особистості молодшого школяра на уроках рідної мови (Цибульська С.А., учитель-методист, заслужений учитель України, спеціалізована загальноосвітня школа № 3 з поглибленим вивченням іноземних мов) та інші.

Технологія розвивального навчання, що поширена серед учителів регіону, має на меті збагачення змісту початкової освіти, системність і цілісність змісту, розвиток розуму, волі почуттів, створення засад для всебічного і гармонійного розвитку молодшого школяра. Позиція педагога – помічник, торадник, старший товариш, створює атмосферу зацікавленості спільною діяльністю, знає рівень підготовки учня до навчання, ступінь осмислення учнями власної діяльності, не нав'язує дітям правильного шляху розв'язання навчального завдання, а шукає разом з дітьми, володіє умінням раціонального включення систем позитивного підкріплення, оцінює не лише кінцевий результат, а й процес діяльності учня.

Активно впроваджують у шкільну практику зазначену технологію Лац О.С. (вчитель початкових класів Лошнівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Тереховлянського району), Малаховська А.О. (вчитель ЗОШ № 19).

Технологія інтерактивного навчання, за якою працюють вчителі регіону (Крижанівська О.І., старший вчитель початкових класів ЗОШ І-ІІІ ступенів с. Буцнів Тернопільського району, Чарторинська Л.І., вчитель початкових класів ЗОШ І-ІІІ ступенів м. Збаража та ін.) передбачає конкретну мету створити найсприятливіші, комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спрямованість. При цьому навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це спієнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, у співпраці), де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Педагоги помітили, що під час інтерактивного навчання учні вчатьсЯ бути демократичними, спілкуватися з товаришами, поважати думку своїх друзів, приймати продумані рішення [3].

Технологічні аспекти економічного виховання учнів початкових класів регіону передбачають такі завдання: формування економічних знань, навичок та умінь, формування умінь жити і працювати у колективі, виховання економічного, свідомого ставлення до продуктів праці, матеріальних цінностей, навколишнього середовища, прищеплення навичок раціональної організації і використання бюджету часу, виховання здорових матеріальних потреб.

Впровадження регіональної технології правового виховання молодших школярів, що характеризується яскраво вираженим попереджувальним характером та має на меті сформува ти у них елементарні знання про нашу державу, символи, атрибутику, про основні права та обов'язки громадян України, про права дитини, правила поведінки, прищеплення навичок спілкування, засвоєння норм міжособистісних стосунків.

На нашу думку, варто виокремити кілька творчих особистостей у фаховій спільноті учителів початкових класів регіону. Власний почерк, вироблений на основі постійного пошуку, дослідження та сміливого

експериментування проблеми критичного мислення молодших школярів виробився у вчителя ТСЗШ повного дня з поглибленим вивченням основ економіки Палиги О.В. Унікальну здатність бачити рідну мову у вигравному соціокультурному контексті бачить вчитель початкових класів ЗОШ № 23 м.Тернополя Галатович А.Д. Професійною установкою на досягнення завдань національного виховання, вмінням проєктувати і моделювати свої ідеї на практиці в аспекті формування етнічної самоусвідомленості молодших школярів характеризуються досвід Загачевської Г.В. (учитель-методист початкових класів Хоростківської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2) та ін.

Вивчаючи індивідуальний стиль педагогічної діяльності місцевих учителів, їхню майстерність та новаторство, ми виявили такі тенденції: застосування нових нетрадиційних методів і прийомів навчання, проблемне навчання, активізація пізнавальної діяльності, організація диференційованого навчання, використання краєзнавчого матеріалу в навчанні та вихованні молодших школярів, взаємозв'язок школи та сім'ї у формуванні особистості школяра, формування гуманних почуттів, робота з обдарованими дітьми, розвиток та реалізація інтелектуального потенціалу учнів, використання ігрових форм навчання як важливих чинників розвитку молодших школярів.

Своєрідною складовою частиною навчально-виховного процесу багатьох шкіл Тернопілля було проведення занять з основ християнської моралі. Мета цього курсу – формування в дітей християнських уявлень і понять як частини загальної культури освіченої людини. Специфічним у змісті програми з основ християнської моралі є врахування регіональних особливостей як компоненту педагогічного краєзнавства.

Поширені в області факультативи з вивчення польської мови, з вивчення рідного краю, факультатив літературної освіти (вивчення творчості незаслужено забутих місцевих письменників), що теж пов'язані з регіональними особливостями.

У 2008 навчальному році розпочато експериментальне дослідження всеукраїнського рівня щодо формування культури мислення молодших школярів у межах загальноосвітнього навчального закладу, мета якого полягає у розробці та впровадженні у навчально-виховний процес технології інтелектуального виховання особистості, з'ясуванні її розвивальних можливостей. Завдання експерименту полягає у визначенні та експериментальній перевірці впливу уроків «Логіка» (2-5 кл.) на формування інтелектуальної культури особистості та засвоєння змісту гуманітарних і природничо-математичних дисциплін.

Поряд з цим важливою рисою незворотності інноваційних процесів у будь-якому регіоні є наявність принципово нових проєктів, шкіл нового типу.

Інновації в організаційній структурі закладів освіти Тернопільщини представлені навчально-виховними закладами нового типу. Серед них спеціалізована школа I ступеня повного дня з поглибленим вивченням англійської мови, спеціалізована школа I ступеня повного дня з поглибленим вивченням основ економіки, навчально-виховні комплекси «початкова школа – дитячий садок», класична гімназія, експериментальна комплексна школа мистецтв.

Спеціалізована загальноосвітня школа першого ступеня повного дня з поглибленим вивченням англійської мови надає початкову освіту на рівні державного стандарту. Англійська мова вивчається відповідно до програми спеціалізованої школи. У навчанні молодших школярів учителі цієї школи застосовують методи та прийоми розвивального навчання. Школа забезпечує в комплексі тісну єдність різних видів діяльності відповідно до навчальних планів та індивідуальних інтересів учнів (студії за інтересами).

Досить цікавим закладом нового типу на Тернопільщині є експериментальна комплексна школа мистецтв. Основною метою школи є виховання есебічно і гармонійно розвинених громадян шляхом розкриття індивідуальності учнів, закладених природою здібностей та нахилів, здобуття цілісної системи знань про світ, світову культуру, формування національної свідомості, навичок творчої діяльності. Крім базових предметів, вивчаються різні види образотворчого мистецтва, музики, співу, основ театрального мистецтва і т.п. У позаурочний час учні за бажанням відвідують хор, дитячу оперу, балетну групу, танцювальний ансамбль. Все це дає змогу з максимальною точністю визначити нахили учнів для поглиблення спеціалізації та фахової підготовки у старших класах.

Основна мета спеціалізованої школи першого ступеня повного дня з поглибленим вивченням основ економіки – розвиток економічного мислення та культури, розумових потреб, формування бережливого ставлення до особистого та громадського майна. Педагоги школи переконані: економічна культура учнів формується не лише під впливом школи, а також під впливом сім'ї та середовища.

На часі дня Тернопільщини нові проекти «Школа-родина I ступеня», «Школа майбутнього», «Школа здоров'я». Сьогодні проект «Школа-родина I ступеня» успішно проходить апробацію в с. Комарівці Бережанського району. Негативні наслідки соціально-педагогічних перетворень у нашій державі призвели до закриття значної кількості сільських шкіл. Молодший школяр залишився поза межами початкової школи, або ж з можливістю відвідувати її у віддалених (8-10 км) сусідніх школах. Виникла потреба у відкритті принципово нового навчально-виховного закладу за місцем проживання, спрямованого на особистісно-зорієнтоване виховання. Всі навчальні предмети викладає один вчитель, а у організації навчально-виховного процесу беруть участь батьки, представники влади, друзі школи.

експериментування проблеми критичного мислення молодших школярів виробився у вчителя ТСЗШ повного дня з поглибленим вивченням основ економіки Палиги О.В. Унікальну здатність бачити рідну мову у вирашному соціокультурному контексті бачить вчитель початкових класів ЗОШ № 23 м.Тернополя Галатович А.Д. Професійною установкою на досягнення завдань національного виховання, вмінням проектувати і моделювати свої ідеї на практиці в аспекті формування етнічної самоусвідомленості молодших школярів характеризуються досвід Загачевської Г.В. (учитель-методист початкових класів Хоростківської ЗОШ I-III ступенів № 2) та ін.

Вивчаючи індивідуальний стиль педагогічної діяльності місцевих учителів, їхню майстерність та новаторство, ми виявили такі тенденції: застосування нових нетрадиційних методів і прийомів навчання, проблемне навчання, активізація пізнавальної діяльності, організація диференційованого навчання, використання краєзнавчого матеріалу в навчанні та вихованні молодших школярів, взаємозв'язок школи та сім'ї у формуванні особистості школяра, формування гуманних почуттів, робота з обдарованими дітьми, розвиток та реалізація інтелектуального потенціалу учнів, використання ігрових форм навчання як важливих чинників розвитку молодших школярів.

Своєрідною складовою частиною навчально-виховного процесу багатьох шкіл Тернопілля було проведення занять з основ християнської моралі. Мета цього курсу – формування в дітей християнських уявлень і понять як частини загальної культури освіченої людини. Специфічним у змісті програми з основ християнської моралі є врахування регіональних особливостей як компоненту педагогічного краєзнавства.

Поширені в області факультативи з вивчення польської мови, з вивчення рідного краю, факультатив літературної освіти (вивчення творчості незаслужено забутих місцевих письменників), що теж пов'язані з регіональними особливостями.

У 2008 навчальному році розпочато експериментальне дослідження всеукраїнського рівня щодо формування культури мислення молодших школярів у межах загальноосвітнього навчального закладу, мета якого полягає у розробці та впровадженні у навчально-виховний процес технології інтелектуального виховання особистості, з'ясуванні її розвивальних можливостей. Завдання експерименту полягає у визначенні та експериментальній перевірці впливу уроків «Логіка» (2-5 кл.) на формування інтелектуальної культури особистості та засвоєння змісту гуманітарних і природничо-математичних дисциплін.

Поряд з цим важливою рисою незворотності інноваційних процесів у будь якому регіоні є наявність принципово нових проєктів, шкіл нового типу.

Інновації в організаційній структурі закладів освіти Тернопільщини представлені навчально-виховними закладами нового типу. Серед них спеціалізована школа I ступеня повного дня з поглибленим вивченням англійської мови, спеціалізована школа I ступеня повного дня з поглибленим вивченням основ економіки, навчально-виховні комплекси «початкова школа – дитячий садок», класична гімназія, експериментальна комплексна школа мистецтв.

Спеціалізована загальноосвітня школа першого ступеня повного дня з поглибленим вивченням англійської мови надає початкову освіту на рівні державного стандарту. Англійська мова вивчається відповідно до програми спеціалізованої школи. У навчанні молодших школярів учителі цієї школи застосовують методи та прийоми розвивального навчання. Школа забезпечує в комплексі тісну єдність різних видів діяльності відповідно до навчальних планів та індивідуальних інтересів учнів (студії за інтересами).

Досить цікавим закладом нового типу на Тернопільщині є експериментальна комплексна школа мистецтв. Основною метою школи є виховання есебічно і гармонійно розвинених громадян шляхом розкриття індивідуальності учнів, закладених природою здібностей та нахилів, здобуття цілісної системи знань про світ, світову культуру, формування національної свідомості, навичок творчої діяльності. Крім базових предметів, вивчаються різні види образотворчого мистецтва, музики, співу, основ театрального мистецтва і т.п. У позаурочний час учні за бажанням відвідують хор, дитячу оперу, балетну групу, танцювальний ансамбль. Все це дає змогу з максимальною точністю визначити нахили учнів для поглиблення спеціалізації та фахової підготовки у старших класах.

Основна мета спеціалізованої школи першого ступеня повного дня з поглибленим вивченням основ економіки – розвиток економічного мислення та культури, розумових потреб, формування бережливого ставлення до особистого та громадського майна. Педагоги школи переконані: економічна культура учнів формується не лише під впливом школи, а також під впливом сім'ї та середовища.

На часі дня Тернопільщини нові проекти «Школа-родина I ступеня», «Школа майбутнього», «Школа здоров'я». Сьогодні проект «Школа-родина I ступеня» успішно проходить апробацію в с. Комарівці Бережанського району. Негативні наслідки соціально-педагогічних перетворень у нашій державі призвели до закриття значної кількості сільських шкіл. Молодший школяр залишився поза межами початкової школи, або ж з можливістю відвідувати її у віддалених (8-10 км) сусідніх школах. Виникла потреба у відкритті принципово нового навчально-виховного закладу за місцем проживання, спрямованого на особистісно-зорієнтоване виховання. Всі навчальні предмети викладає один вчитель, а у організації навчально-виховного процесу беруть участь батьки, представники влади, друзі школи.

Набирає обертів проект «Школа майбутнього» (на базі ТЗОШ № 24), де реалізуються ідеї авторської школи М.П. Гузика з питань організації персоніфікованого педагогічного простору в умовах сучасної школи. Передбачається відкриття науково-методичних центрів розвитку дитини, розробка персональних навчальних програм для учнів, функціонування гуртків, факультативів, секцій за інтересами. Основний лейтмотив школи – навчання дітей за талантом та хистом.

Безумовно, прийняті на рівні управління освіти і науки регіональні програми: «Освіта. Тернопіль 2011-2015», «Обдарована дитина», «Позашкільна освіта», «Сільська школа» спонукають учительську громаду міста та області до інноваційної діяльності, яка стала насущною потребою шкільного сьогодення. Інноваційна діяльність повинна характеризувати професійну діяльність кожного вчителя.

Як свідчить досвід педагогічних інновацій Тернопільського регіону головною ознакою готовності вчителя початкових класів до інноваційної діяльності є його перехід від суб'єктивно-мотиваційної до когнітивної і від неї до операційної діяльності. Саме такий підхід забезпечить підвищення якості освітнього процесу через оптимальне досягнення взаємозалежних, взаємозв'язаних та взаємнообумовлених цілей, які перебувають в зоні особливої уваги, підвищення рівня навчальних досягнень учнів, творчого потенціалу і вихованості та зростання професійної майстерності учителя, сформованість його творчої особистості.

Список літератури

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник [Дичківська І.М]. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Інноваційна діяльність ЗНЗ / [Упоряд. Л.Галіцина]. – К.: Вид. дім «Шкільний світ», 2005. – 128 с.
3. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / [Авт.-упор. І.Дівакова]. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 180 с.
4. Кичук Н.В., Улятовская Е.А., Матияш В.В. Об одном из условий необратимости инновационных процессов в современной начальной школе / Дидактические аспекты педагогического взаимодействия в школе и вузе [Сборник научных сообщений: ред. Л. Велитченко]. – Измаил, 1994. – С. 21-23.
5. Освітній простір Тернопільщини. – Тернопіль: ТОВ «Новий колір», 2007. – 80 с.
6. Перлини досвіду. Збірник методичних знахідок вчителів початкових класів / [Упор. Н.Гордіюк]. – Тернопіль: Мандрівець, 2005. – 112 с.
7. Розвиток творчих здібностей молодших школярів [Упор. Н. Гордіюк]. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 84 с.

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена інноваційним процесам початкової освіти. Виявлено інноваційні технології початкової освіти Тернопільського регіону. Подается педагогічно-красназнавча характеристика виявлених інноваційних технологій.

SUMMARY

This article is devoted to innovative processes of primary education. Discovered innovative technology elementary education Ternopil region. Educational and regional studies represents the identified characteristics of innovative technologies.

УДК 378.14:811.111

*Лілія Морська, Марина Мелащенко
(Тернопіль, Одеса)*

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Процес інтеграції у світовий освітній простір вимагає, насамперед, формування готовності фахівця здійснювати свою професійну діяльність в іншомовному співробітництві з представниками інших націй і держав. Без компетентного володіння професійно орієнтованою іноземною мовою своєї спеціальності таке співробітництво приречене на невдачу. Фахівці юридичного профілю не складають у цьому аспекті винятку. Відповідно, одним із актуальних напрямків у професійній підготовці фахівців вважаємо формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності майбутніх юристів.

У зв'язку з цим доцільним видається необхідність ґрунтовного аналізу стану дослідженості питання побудови ефективної педагогічної системи професійного орієнтованої іншомовної підготовки зазначених вище фахівців із акцентом на підготовку до здійснення ефективної іншомовної посередницької діяльності. Для цього звернемося до наукових праць, що торкаються методологічних аспектів іншомовної підготовки майбутніх юристів.

Отже, *метою статті* є вивчення проблеми сформованості медіаторської компетентності майбутніх юристів у сучасній педагогічній науці.

Дисертаційне дослідження Л.Б.Котлярової [10] присвячене розробці методики формування вмінь усного професійно орієнтованого іншомовного мовлення майбутніх фахівців юридичної галузі на основі елементів методики ігрової навчальної діяльності. Зокрема, основна увага у дослідженні присвячена використанню імітаційно-ділових ігор на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі. Аналіз роботи згаданого вище автора дає підстави стверджувати, що Котлярова Л.Б. створила цікаву методичну систему формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх юристів, однак вона не передбачає врахування можливості участі майбутніх юристів у посередницькій іншомовній діяльності, коли не всі учасники іншомовної взаємодії у галузі юриспруденції володіють іноземною мовою, або коли комунікативна взаємодія відбувається кількома мовами. Більше того, дане дослідження стосується лише усного іншомовного спілкування, а тому ігнорує проблеми писемної іншомовної взаємодії майбутніх фахівців юридичної сфери.